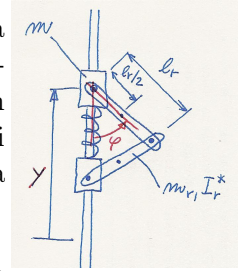

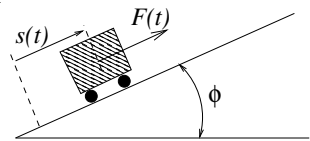
1. Po vertikálnej tyči sa môže pohybovať mechanizmus na obrázku. Mechanizmus sa skladá z dvoch posuvných kvádrov s hmotnosťou m , prepojených pružinou s tuhosťou k a dĺžkou v uvoľnenom stave l_0 . Kvádre sú prepojené aj pomocou dvoch identických ramien s dĺžkou l_r , hmotnosťou m_r a momentom zotrvačnosti okolo osi prechádzajúcou ťažiskom ramena a kolmou na rovinu papiera I_r^* . Ťažisko ramien sa nachádza v polovici ich dĺžky.

- (1) Nájdite vyjadrenie vektorov rýchlosti ťažísk ramien pomocou súradníc y a ϕ vzhľadom na vybraný pevný bod ležiaci na tyči, v ktorom je $y = 0$. (2) Nájdite Lagrangeovu funkciu systému vyjadrenú pomocou geometrických stupňov voľnosti y a ϕ . (3) Vyjadrite Lagrangeovu pohybovú rovnicu, ktorú získame derivovaním podľa ϕ .

2. Autíčko s hmotnosťou m sa rozbieha a následne zabrzdí na ceste so stúpaním daným uhlom ϕ . Motor má pritom pôsobiť takou silou $F(t)$, aby dĺžka dráhy, ktorú prejde závisela od času nasledovným spôsobom:

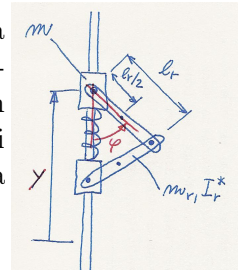
$$s(t) = \begin{cases} \frac{1}{2}at^2, & 0 < t < T/2 \\ s_{1/2} + v_{1/2}(t - T/2) - \frac{1}{2}a(t - T/2)^2 & T/2 < t < T, \end{cases}$$

kde $s_{1/2} = (1/2)a(T/2)^2$ a $v_{1/2} = aT/2$.

- (1) Aká musí byť veľkosť zrýchlenia a , aby za predpísaný čas T prešlo autíčko dráhu s_T ? (2) Nájdite Lagrangeovu funkciu a Lagrangeovu rovnicu pre autíčko, ak za stupeň voľnosti vezmeme prejdenú dráhu s . (3) Aká musí byť časová závislosť sily motora $F(t)$, ktorá hýbe s autíčkom, ak pri pohybe pôsobí trecia sila s veľkosťou $F^t = A + Bv(t)^2$. Akú prácu v čase od $t = 0$ do $t = T$ vykoná motor?

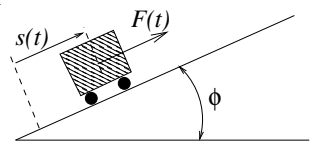
1. Po vertikálnej tyči sa môže pohybovať mechanizmus na obrázku. Mechanizmus sa skladá z dvoch posuvných kvádrov s hmotnosťou m , prepojených pružinou s tuhosťou k a dĺžkou v uvoľnenom stave l_0 . Kvádre sú prepojené aj pomocou dvoch identických ramien s dĺžkou l_r , hmotnosťou m_r a momentom zotrvačnosti okolo osi prechádzajúcou ťažiskom ramena a kolmou na rovinu papiera I_r^* . Ťažisko ramien sa nachádza v polovici ich dĺžky.

- (1) Nájdite vyjadrenie vektorov rýchlosti ťažísk ramien pomocou súradníc y a ϕ vzhľadom na vybraný pevný bod ležiaci na tyči, v ktorom je $y = 0$. (2) Nájdite Lagrangeovu funkciu systému vyjadrenú pomocou geometrických stupňov voľnosti y a ϕ . (3) Vyjadrite Lagrangeovu pohybovú rovnicu, ktorú získame derivovaním podľa ϕ .

2. Autíčko s hmotnosťou m sa rozbieha a následne zabrzdí na ceste so stúpaním daným uhlom ϕ . Motor má pritom pôsobiť takou silou $F(t)$, aby dĺžka dráhy, ktorú prejde závisela od času nasledovným spôsobom:

$$s(t) = \begin{cases} \frac{1}{2}at^2, & 0 < t < T/2 \\ s_{1/2} + v_{1/2}(t - T/2) - \frac{1}{2}a(t - T/2)^2 & T/2 < t < T, \end{cases}$$

kde $s_{1/2} = (1/2)a(T/2)^2$ a $v_{1/2} = aT/2$.

- (1) Aká musí byť veľkosť zrýchlenia a , aby za predpísaný čas T prešlo autíčko dráhu s_T ? (2) Nájdite Lagrangeovu funkciu a Lagrangeovu rovnicu pre autíčko, ak za stupeň voľnosti vezmeme prejdenú dráhu s . (3) Aká musí byť časová závislosť sily motora $F(t)$, ktorá hýbe s autíčkom, ak pri pohybe pôsobí trecia sila s veľkosťou $F^t = A + Bv(t)^2$. Akú prácu v čase od $t = 0$ do $t = T$ vykoná motor?